[Forfatter]

[Hovedtittel]

[Undertittel]

Statistisk sentralbyrå • Statistics Norway
Oslo–Kongsvinger

I serien Notater publiseres dokumentasjon, metodebeskrivelser, modellbeskrivelser og standarder.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert [Dato]

ISBN 978-82-537-[####-#] (elektronisk)
ISSN 2535-7271 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	**Symbol**
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	…
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	|
Desimaltegn	,

Sammendrag

KOSTRA sin arbeidsgruppe for plan, byggesak og miljø (PBM) består av representanter for 1 departement, 5 direktorater, KS sentralt samt 3 kommuner og en fylkeskommune. Gruppa har våren 2020 hatt 2 fellesmøter. Mer faglig spesialiserte spørsmål har vært overlatt til arbeidsutvalg.

Arbeidsgruppa foreslår:

1. 1 ny rad i rapporteringsskjema 20Plan for 2020-skjema.
2. 12 nye rader/kolonner i rapporteringsskjema 20Byggesak for 2021-skjema.
3. Strykning av 2 x 2 rader i samme rapporteringsskjema for 2020-skjema.

Dette er nærmere beskrevet i oppsummeringen i kap. 1.2.

Rapporteringen av selvkost-data skal gjelde alle kommuner fra og med 2020-rapporteringen.

Gruppa støtter arbeidet med eKOSTRA og har tro på at dette vil føre til både mer omfattende, mer spisset ift. problemstillinger og kvalitativt bedre statistikk og med atskillig mindre ressursbruk. Innhøstingen av de gevinstene som utvikles vil imidlertid måtte gå over flere år, fordi automatisk innrapportering forutsetter at kommunene har anskaffet sakssystemer som tilfredsstiller KOSTRA-kravene.

Arbeidsgruppa foreslår både på prinsipielt grunnlag og støttet av foreløpig empiri at innsigelses- og klagesaksrapporteringen flyttes fra et ansvar for mottakende kommuner til avsender, dvs. stat og fylkeskommune. Samordningen av innsigelser via fylkesmannen aktualiserer dette. Dette vil forenkle rapporteringen fra kommunene, spare total ressursbruk på rapporteringen og gi bedre resultater.

Årets skjemarapportering er omtrent som i fjor eller marginalt svakere, med unntak for skjema 20Miljø. Det ser ikke ut til at den omfattende kommunesammenslåingen fra 1.1.2020 har hatt nevneverdig innvirkning på innrapporteringen.

En systemfeil i rapporteringsskjema for 2019 har medført mye ekstraarbeid med å rette opp innsendte skjema. Dette er nå i hovedsak gjort, men vi må regne med litt oppsamlingsarbeid seinere. Selve grunnfeilen er nå rettet.

Arbeidsgruppa mener at funksjonskontoplanen bør bestå i sin nåværende form, men har gjort noen redaksjonelle og også innholdsmessige endringer i flere av beskrivelsene. Disse endringene vil ikke ha noen merkbar innvirkning på tidsseriene for funksjonene.

Det har vært gjort en stor jobb med å klargjøre nye tabeller og modernisere en del av de fra før eksisterende. Det samlede tabelltilfanget er nå på i alt 41 tabeller, fordelt på 30 på Plan og byggesak og 15 på Miljøforvaltning, hvorav 4 tabeller er med i begge statistikkbank-sidene. Jobben med å modernisere statistikkbanken er ikke avsluttet; SSB må komplettere tabellverket særlig for fylkeskommunene.

Arbeidsgruppa har ikke foretatt noen ny vurdering av nøkkeltall/indikatorer. Dette ble gjort i fjor men fikk ikke gjennomslag da. De prinsipielle vurderingene fra arbeidsgruppa er uendret siden 2019.

Saksområdet er i stadig endring. Eksempelvis kan vi konstatere at dersom Byggkvalitetsutvalgets forslag blir vedtatt i regjering og storting, vil dette i betydelig grad endre rammevilkårene for rapportering og statistikkproduksjon.

Innhold

Innhold

Sammendrag **3**
Innhold **5**
Arbeidsgruppe for plan, byggesak og miljø **6**
1 Innledning **6**
1.1 Arbeidsgruppas ansvar 6
1.2 Arbeidsgruppas sammensetning 2019 7
2 Oppsummering og anbefaling **8**
3 Videreutvikling av rapportering og publisering **9**
3.1 Endring av variabler til 2020-rapporteringen 9
3.2 Ytterligere om videreutvikling av publiseringen 9
3.2.1 Publisering av KOSTRAs nøkkeltall 9
3.2.2 Publisering av tabeller i statistikkbanken 10
3.2.3 Organiseringen av kommunal tjenesteproduksjon 10
3.3 eKOSTRA i publiseringen 10
4 Ønskede endringer i kontoplanen (funksjon og art) **11**
4.1 Forslag til endring (i funksjonskontoplanen) 11
4.2. Bakgrunn for ønsket endring 13
5 Ønskede endringer i skjema/filuttrekk **14**
5.1 Forslag til endring 14
5.1.1 Fjerning av eksisterende variabler 15
5.1.2 Nye variabler 15
5.1.3 Foreslåtte endringer som er avslått av arbeidsgruppa 17
5.1.4 Endring av innhold i allerede eksisterende variabler 17
5.2 Bakgrunn for ønsket endring 17
5.3 Administrative registre og automatisering av rapporteringen 17
5.3.1 eKOSTRA 17
5.3.2 Overføring av rapporteringsansvar fra kommune til stat 18
6 Evaluering av siste rapportering **19**
6.1 Utarbeiding av skjema 19
6.2 Kontroller i skjema 19
6.3 Innsamling av data (rapportering) 19
6.4 Bearbeiding/revisjon og kontroll 20
6.5 Publisering 21
6.5.1 Publiserte tabeller i statistikkbanken 21
6.5.2 Gjenstående tabeller på ny struktur 24
6.5.3 Tabelloversikt over avslutta tabeller 25
6.5.4 Brukerreaksjoner 27
7 Tidsserier bakover i tid for sammenslåtte kommuner **27**
8 Annet **27**
9 Referanser **27**
10 Vedlegg **27**

Arbeidsgruppe for plan, byggesak og miljø

1 Innledning

1.1 Arbeidsgruppas ansvar

Arbeidsgruppa for KOSTRA – Plan, byggesak og miljø (forkortet PBM – tidligere KNNM) skal etablere og justere rapporteringen og nøkkeltallene kontinuerlig i tråd med de samfunnsmessige behovene, legge til rette for sammenlikning mellom fylkeskommuner, kommuner og kommunale aktører, peke på viktige utviklingsområder og skissere tiltak, på kort og lang sikt.

Arbeidsgruppa har ansvar for 4 eksisterende rapporteringsskjema og deler av et 5. skjema. Disse er:

- Skjema 20Byggesak: Byggesaksbehandling, deling, seksjonering, oppmåling
- Skjema 20Plan: Planbehandling
- Skjema 20Miljo: Miljøforvaltning
- Skjema 23 (deler): Kostnadsdekning av kommunaltekniske tjenester
- Skjema 51: Areal- og samfunnsplanlegging, miljø- og kulturminneforvaltning (fylkeskommune)

Videre har arbeidsgruppen ansvar for følgende funksjonskonti i den obligatoriske kontoplanen for KOSTRA rapporteringen, slik denne er definert i rapporteringsforskriftene veiledning til regnskapsrapporteringen i KOSTRA – regnskapsåret 2019:

- 301 Plansaksbehandling
- 302 Byggesaksbehandling og eierseksjonering
- 303 Kart og oppmåling
- 335 Rekreasjon i tettsted
- 360 Naturforvaltning og friluftsliv
- 365 Kulturminneforvaltning

- 715 Lokal og regional utvikling (fylkeskommune)
- 716 Friluftsliv, vannregionmyndighet og forvaltning av vilt og innlandsfisk (fylkeskommune)
- 750 Kulturminneforvaltning (fylkeskommune)

Funksjonene 304 (Bygge- og delesaksbehandling, ansvarsrett og utslippstillatelser) og 305 (Eierseksjonering) som gjaldt for kommuner over 20 000 innbyggere, var i drift i perioden (rapporteringsårene) 2013 – 2017, men ble nedlagt for år 2018 og framover.

1.2 Arbeidsgruppas sammensetning 2019

Arbeidsgruppa har bestått av følgende medlemmer:

- Dagfinn Sve, SSB, Seksjon for eiendoms-, areal- og primærnæringsstatistikk (leder)
- Jørn Kr. Undelstvedt, SSB Seksjon for eiendoms-, areal- og primærnæringsstatistikk
- Svein Homstvedt, SSB Seksjon for eiendoms-, areal- og primærnæringsstatistikk (sekretær)
- Anne Rørholt, SSB, Seksjon for eiendoms-, areal- og primærnæringsstatistikk
- Else Bredeli, SSB Seksjon for offentlige finanser
- Henning Berby, KS hovedkontoret
- Kjell Gaute Grude, KS – Oslo kommune
- Petter Wiberg, KS – Bergen kommune
- Torfinn Smines, KS – Eidskog kommune
- Stein-Owe Hansen, KS – Akershus fylkeskommune
- Even Vaboen, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)
- Mari Olea Lie, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)
- Christin Krohn, Riksantikvaren (RA)
- Kari Larsen, Riksantikvaren (RA)
- Steinulf Hoel, Miljødirektoratet
- Marit Langen, Direktoratet for byggkvalitet (DiBK)
- Sissel Karin Andersen, Direktoratet for byggkvalitet (DiBK)
- Heidi Fadum, Helsedirektoratet

Det har vært to endringer i gruppas sammensetning siden 2019, og det er varslet en til:

- ✓ Torge Railo (KS – Oslo kommune) gikk ut av arbeidsgruppa og er erstattet med Kjell Gaute Grude.
- ✓ Christin Krohn (Riksantikvaren) gikk ut av gruppa etter første møte (ny jobb) og ble erstattet av Kari Larsen, som har deltatt i noen møter tidligere.
- ✓ Petter Wiberg har deltatt i arbeidsgruppa hele våren 2020, men vil gå ut fra høsten av (pensjonist) og bli erstattet av Ulf Sæterdal.

Arbeidsgruppa har gjennomført 2 heldagsmøter våren 2020; 30. april og 2. juni. I tillegg har et lite arbeidsutvalg (Wiberg, Smines, Langen og Homstvedt) gjennomført et Teams-møte med deler av Storbynettverket for tilsyn.

Det er ikke berammet noe høstmøte i arbeidsgruppa.

2 Oppsummering og anbefaling

Arbeidsgruppa vurdert innrapporteringen til KOSTRA og eventuelle endringer i KOSTRA-rapporteringen. Anbefalingene er oppsummert nedenfor:

Innrapportering

- For skjema 20Plan for 2020:
  Det legges til ett spørsmål i skjemabolk E: om det finnes overordnet plan for klimatilpasning, og ev. årstall for vedtak eller revisjon av denne.
- For skjema 20Byggesak:
  1. Skjemabolk C6 om Oppmålingsforretninger får 2 nye kolonner:
     b. Herav rekvisisjoner for søknadpliktige tiltak etter plan- og bygningsloven.
     c. Herav rekvisisjoner for saker etter matrikkelloven som ikke krever tillatelse etter plan- og bygningsloven
  2. Skjemabolk C7 Eierseksjoneringer får i prinsippet 2 nye kolonner og en ny sumkolonne for:
     a. Seksjoneringsvirksomhet i alt
     c. Reseksjoneringer
     d. Opphevelse av seksjonering
  3. 3 nye spørsmål i skjemabolk D; om resultatet av byggesøknader for:
     2. Opprettelse av eiendommer
     3. Søknader om matrikulering uten fullført oppmålingsforretn.
     4. Søknader etter eierseksjonsloven
  4. I skjemabolk D skal begge de to siste spørsmålene om hhv…
     6. «Søknader om ikke fredede bygninger oppført før 1850»,
     7. «Søknader om fredete bygg og anlegg, uansett oppføringsår»
     … fordeles på om søknaden er iht. plan eller etter dispensasjon.
  5. Skjemabolk E1 og E2 får et nytt spørsmål:
     3d. Antall klager på oppmålingssaker
  6. I skjemabolk E1 og E2 strykes to spørsmål; fordelingen av klagesaker ifm. tilsyn på de to underspørsmålene, hhv:
     4a. Klager på pålegg og ulovlighetsoppfølging etter tilsyn
     4b. Klager på sanksjoner og virkemidler

Funksjonskontoplanen

Arbeidsgruppa foreslår ingen endringer i funksjonskontoplanen i seg selv, men har utarbeidet en del innholdsmessige forslag. To skal nevnes særskilt:

1. Funksjon 360 skal også omfatte forvaltning av motorferdselsloven
2. Funksjon 716 «overtar» saksområdet naturforvaltning fra funksjon 715.

Ingen av endringene er antatt å medføre substansielle brudd i noen tidsserier.

Ansvar for rapportering

SSB har gjort noen foreløpige sammenlikninger av innsigelsesrapporteringen fra kommunen gjennom KOSTRA, med hva andre organer (Riksantikvaren, Viken fylkeskommune og NVE) oppgir om innsigelser. Disse sammenlikningene viser nokså entydig at ansvaret for å rapportere korrespondanse fra stat og andre offentlige organer til kommunene bør flyttes fra kommunen til staten og fylkeskommunene.

Konkret gjelder dette innsigelserapporteringen i skjema 20Plan. Nå som statlige innsigelser skal samordnes via fylkesmannen, setter dette fylkesmannen i en særstilling.

Tilsvarende bør fylkesmannens behandling av klager, som fra kommunene har oversendt fra sin egen klagesaksbehandling, rapporteres fra fylkesmannen.

SSB har i den anledning reist flere spørsmål til fylkesmannens fellesadministrasjon i mail av 6. mai i år, foreløpig uten å få annet svar samme dag at de skal se på det «så raskt som mulig». Saken er purret.

3 Videreutvikling av rapportering og publisering

3.1 Endring av variabler til 2020-rapporteringen

Følgende nye variabler foreslås tatt inn til publiseringen av 2020-data, se tabell 1 nedenfor.

Tabell 1. Nye variabler i publiseringen for 2020 og 2021

Variabel	Nåværende tabellnr.	Nåværende tabellnavn
Vedtatt plan for klimatilpasning		Ny tabell over «Vedtatte, overordnede planer med mål og strategier». *Tas inn for 2020-rapporteringen.*
Rekvisisjoner for søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningsloven	12596	Hovedtall for omfang og saksbehandlingstid for kart- og oppmålingsvirksomhet (K)
Rekvisisjoner for saker etter matrikkelloven som ikke krever tillatelse etter plan- og bygningsloven	12596	Hovedtall for omfang og saksbehandlingstid for kart- og oppmålingsvirksomhet (K)
Reseksjoneringer	12612	Omfang, saksbehandlingstid og klagebehandling for eierseksjoneringer (K)
Opphevelse av seksjoneringer	12612	Omfang, saksbehandlingstid og klagebehandling for eierseksjoneringer (K)
Søknader om opprettelse og endring av eiendom i rapporteringsåret (plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav m)	12685	Resultat av byggesøknadsbehandling i områder med ulike restriksjoner, etter vedtakstype og resultater (K)
Søknader om matrikulering uten fullført oppmålingsforretning (MUF) (matrikkelloven § 6 andre ledd	12685	Resultat av byggesøknadsbehandling i områder med ulike restriksjoner, etter vedtakstype og resultater (K)
Søknader etter eierseksjonsloven	12685	Resultat av byggesøknadsbehandling i områder med ulike restriksjoner, etter vedtakstype og resultater (K)
Klage på oppmålingssaker	12667	Klagebehandling på gebyrer og behandling av byggesøknader m.m. fra kommunene, etter årsak til klage og utfall av klagebehandling (K)

Noen av disse endringene vil med stor sannsynlighet føre til at tabellene endrer tabellnummer og kanskje også tabelltittel. For tabell 12685 vil det bli vurdert å splitte tabellen i to; en tabell for saksresultat for søknader i alt, og en annen tabell som omhandler resultat av spesielt byggesaksbehandling i områder med ulike restriksjoner (og med samme tabelltittel som nåværende tabell12685).

Endringene gjenspeiler endringer i skjemarapporteringen. For omtale av dette vises til kapittel 5.1.

3.2 Ytterligere om videreutvikling av publiseringen

3.2.1 Publisering av KOSTRAs nøkkeltall

Saksområdene plan, byggesak og miljø er tilgodesett med én nøkkeltallsside i KOSTRA nøkkeltall for kommunene. Arbeidsgruppa mente i 2019 at dette gav for få muligheter til å presentere saksområdene på en god måte, og foreslo i stedet at

det i stedet skulle være en nøkkeltallstabell for hver av saksområdene, subsidiært en for plan og byggesak, og en for miljø. Det ble laget konkrete forslag til innhold.

Dette ble det ikke gitt anledning til; rammene var at hver *arbeidsgruppe* hadde én nøkketallsside til disposisjon.

Arbeidsgruppa har i år derfor ikke vurdert hvilke nøkkeltall eller indikatorer som eventuelt kunne være aktuelle for neste års publisering, fordi rammene fortsatt er for trange.

Men gruppa står på at nøkkeltallssida som et minimum burde vært splittet i to;

7. Plan og byggesak m.m.
8. Miljøforvaltning

Rammene for oppsettet av nøkkeltallssidene blir desto merkeligere all den tid arbeidsgruppa har ansvaret for to statistikkpubliseringer («Plan- og byggesaksbehandling», og «Miljøforvaltning»), mens arbeidsgruppa for klima og energi ikke har ansvar for noen statistikkpubliseringer, men skyter seg inn under PBM-sidene for miljøforvaltning. Samtidig er klima og energi er tilgodesett med egen nøkkeltallsside for en nokså begrenset skjemarapportering, det samme som PBM-arbeidstruppa.

3.2.2 Publisering av tabeller i statistikkbanken

Se kapittel 6.5.

3.2.3 Organiseringen av kommunal tjenesteproduksjon

Dette har arbeidsgruppa ingen kommentarer til, ut over at tjenesteproduksjonen for plan, byggesak og miljøforvaltning foregår i regi av kommunen selv.

Noen kommuner er såpass små at de har overlatt forvaltningen av hele eller deler av saksområdene til en større kommune, f.eks. har erfart at Røst overlatt byggesaksforvaltningen til Bodø. Men vi har ingen systematisk oversikt over hvilke kommuner som har slike samarbeidsforhold.

3.3 eKOSTRA i publiseringen

Kommuner som etter hvert rapporterer gjennom eKOSTRA vil publiseres gjennom de samme publiseringsrutiner i statistikktabeller og statistikkbanken.

Når eKOSTRA etter hvert kommer i drift, vil det også bli utviklet nye tabelltilbud gjennom statistikkbanken. Noen av disse tabellene er allerede spesifisert, men bare i «laboratorieform».

eKOSTRA vil antakelig utfordre SSB tradisjonelle KOSTRA-publiseringsrutiner, som er årlig statistikk publisert i mars og juni. Daglig innrapportering gir mulighet for korttidsstatistikk også for KOSTRA-data, første og fremst for byggesaker, klagesaker og tilsyn. Korttidsstatistikken kan være både månedlig, ukentlig og endog daglig, hvis etterspørselen skulle tilsi dette. Foreløpig ser imidlertid ikke arbeidsgruppa noen grunn til å stresse hyppigere rapportering.

4 Ønskede endringer i kontoplanen (funksjon og art)

4.1 Forslag til endring (i funksjonskontoplanen)

Arbeidsgruppa har ansvar for følgende funksjoner:

Kommune

- 301 Plansaksbehandling
- 302 Byggesaksbehandling og eierseksjonering
- 303 Kart og oppmåling
- 335 Rekreasjon i tettsted
- 360 Naturforvaltning og friluftsliv
- 365 Kulturminneforvaltning

Fylkeskommune

- 715 Lokal og regional utvikling
- 716 Friluftsliv, vannregionmyndighet og forvaltning av vilt og innlandsfisk
- 750 Kulturminneforvaltning

For funksjoner med rød skrift over er teksten foreslått justert:

Kommune

302 Byggesaksbehandling og eierseksjonering (redaksjonelle endringer)

- Saksbehandling og kontroll knyttet til søknader om tiltak etter plan- og bygningsloven (byggesaksbehandling), herunder
  - ~~behandling av konsekvensutredninger av tiltak,~~
  - behandling av søknader som krever dispensasjon fra byggesaksreglene,
  - behandling av søknader om oppretting eller endring av eiendom (delingstillatelse),
  - ekspropriasjon,
  - behandling av søknader om ansvarsrett og klagesaksbehandling,
  - føring av opplysninger i matrikkelen som skjer som ledd i kommunens saksbehandling av byggesak eller eierseksjonering.
- Saksbehandling etter lov om eierseksjoner.
- Saksbehandling av utslippstillatelse etter forurensningsloven.
- Behandle søknad og gi konsesjon til bygging av små vannkraftverk inntil 1 MW, i ikke vernede vassdrag.

303 Kart og oppmåling (redaksjonelle endringer)

- Etablering og drift av kommunens kartgrunnlag og geodetiske grunnlag.
- Føring av matrikkelen. Dette inkluderer adresseforvaltning og annen saksbehandling etter matrikkellova, med følgende unntak:
  - føring av opplysninger i matrikkelen som skjer som ledd i kommunens saksbehandling av byggesak eller eierseksjonering.
  - forvaltning av geografisk informasjon for bestemte tjenester, f.eks. ledningskart for vann og avløp (funksjon 345 og 353), som føres under aktuell funksjon.

    - oppmålingsarbeid i forbindelse med bestemte tjenester, f.eks. utstikning av kommunal vei (funksjon 332) føres under aktuell funksjon.
- Oppmålingsforretninger etter matrikkelloven.

360 Naturforvaltning og friluftsliv (både redaksjonelle og reelle endringer)

- Funksjoner knyttet til koordinering av miljøvernarbeidet i kommunen, utarbeidelse av miljø- og naturressursprogrammer.
- Sikring, opparbeiding og forvaltning av frilufts- og utmarksområder som skal være tilgjengelig for allmennheten, inkl. badeplasser, rasteplasser, småbåthavner, fortøynings- og bryggeplasser, elveforbygging, bekkeåpninger, blågrønne infrastrukturer osv., samt andre tiltak rettet mot utøvelse av friluftslivet.
- Prosjekter som går ut over løpende forvaltnings-, verne- og tilretteleggingsoppgaver (f.eks. miljøbyprosjekt, lokale byggeskikkprosjekter ut over kulturminneområdet m.m.)
- Kartlegging av biologisk mangfold etter gjeldende kartleggingsmetodikk. ~~én eller flere av DNs håndbøker om kartlegging (kartlegging av marint biologisk mangfold, ferskvannslokaliteter, naturtyper, vilt).~~
- Tiltak for å opprettholde naturverdier i kartlagte områder.
- Sikring, forvaltning, tilrettelegging og skjøtsel av områder vernet til naturvernformål etter § 25, 1. ledd nr. 6 i Plan- og bygningsloven. Forvaltning av kulturmiljøer føres under 365.
- Saker knyttet til støy fra motorsportbaner, skytebaner og vindmøller, som primært gir lokale miljøvirkninger.
- Vilt- og innlandsfiskforvaltning. Myndighet til å fastsette utvidet jakttid for enkelte fremmede arter, og til å kunne forby fiske av arter i henhold til innlandsfiskeforskriften.
- Forvaltning av motorferdselslov og tilhørende forskrift.

365 Kulturminneforvaltning (kun redaksjonelle endringer og derfor ikke markert)

- Forvaltning og tiltak knyttet til faste kulturminner og kulturmiljøer som er regulert til spesialområdebevaring, jf. plan- og bygningsloven § 25, 1. ledd nr. 6.
- Tiltak for å bevare spor etter menneskelig aktivitet eller tidligere tiders byggeskikk/levesett (for eksempel gamle steinbruer, murer, veifar, kaiområde og lignende som ikke er regulert),

Fylkeskommune

715 Lokal og regional utvikling (både redaksjonelle og reelle endringer)

- Saksbehandlingsinnsats i forbindelse med fylkeskommunal planlegging av arealforvaltning
- Bistand/uttalelser i forbindelse med kommunal og privat planlegging og utbyggingsvirksomhet.
- Forvaltningsoppgaver etter akvakulturloven og havressursloven.
- Nordområdene Arktis 2030.
- Regionale forskningsfond.
- Lokale/regionale utviklingsprosjekter tas også med (ikke rene næringsutviklingsprosjekter).

- Funksjonen omfatter også forvaltning av tilskudd til utbygging av bredbånd.

Kommentar: «*Naturvern*» var tidligere listet opp under funksjon 715. Arbeidsgruppa foreslår at dette saksområdet heller flyttes over til funksjon 716 og synliggjøres der.

716 Naturforvaltning, friluftsliv, vannregionmyndighet og forvaltning av vilt og innlandsfisk

- Saksbehandling innenfor naturforvaltning, friluftsliv, vannregionmyndighet og forvaltning av høstbare, ikke truete arter av vilt og innlandsfisk, samt veiledning innenfor dette.
- Innsamling av miljødata
- Bistand/uttalelser i forbindelse med kommunal og privat planlegging
- Vurdering av konsekvenser av utbyggingsvirksomhet
- Driftsstøtte til friluftslivsorganisasjoner
- Oppgaver knyttet til statlige sikrede friluftsområde (fra fylkesmannen), samt deler av Miljødirektoratets forvaltningsansvar for de statlig sikrede friluftsområdene.
- Oppgaver knyttet til Skjærgårdstjenesten, herunder forvaltning av overførte statlige midler til driftsområdene i Skjærgårdstjenesten. Følge opp bruk og rapportering av disse midlene. Bidra i ulike opplærings- og kompetansehevende tiltak.
- Andre former for tilskudd innen friluftsliv som ikke hører inn under funksjon 775 Idrett.

750 Kulturminneforvaltning (redaksjonelle endringer)

- fylkeskommunalt ansvar for kulturminneforvaltning,
- forvaltning av fredningsobjekter,
- fylkeskonservator,
- ~~saksbehandlingsinnsats~~
- bistand/uttalelser i forbindelse med kommunal og privat planlegging og utbyggingsvirksomhet,
- ulike typer tilskudd innenfor kulturminneforvaltningen etter skjønn.
- oppgaver på kulturminneområdet som overføres fra Riksantikvaren (gradvis overføring i perioden 2020-2022)

4.2. Bakgrunn for ønsket endring

I mail fra KMD av 19.05. i år ble arbeidsgruppene bedt om (sitat i boks nedenfor):

> a) *«Vurdere om det er behov for endringer i funksjonskontoplanen (endringer i veiledningen til eksisterende funksjoner, eller behov for ny funksjon).*
> b) *Rapportere om nødvendige endringer i veiledningstekst til eksisterende funksjoner og evt. arter eller behov for evt. ny funksjon om det er aktuelt, jf. pkt. a), i arbeidsgrupperapporten som publiseres 01.07.2020.»*

Bakgrunnen for ønsket var særlig knyttet til endringer i oppgaveporteføljen som følge av kommunereformen. Kommuneproposisjonen for 2020 lå til grunn for ønsket om ny behandling.

Arbeidsgruppa behandlet forespørselen på sitt siste møte 2. juni. Resultatet av behandlingen ble:

- Det er ingen ting ved kommunereformen i seg selv som tilsier endringer i funksjonskontoplanen. De eksisterende funksjonene kan bestå.
- Arbeidsgruppa har ikke behandlet artskontoplanen fordi ingen har signalisert noe behov for dette.
- Funksjonskontoplanen for ansvarsområdet har blitt utviklet og justert over tid, men uten helhetlige grep. Det er derfor et behov for en omredigering og litt oppstramming av funksjonsbeskrivelsen.

Resultatet av behandlingen er vist ovenfor.

Funksjonskontoplanen publiseres fra KMD hvert år.

- Substansielle endringer fra tidligere år er markert med bruk av rød skrift.
- Funksjonskonto-beskrivelser nedenfor uten rød korrektur gjengir rent redaksjonelle endringer.
- Funksjoner som ikke er beskrevet på nytt (301 og 335) beholder den funksjonskontobeskrivelsen som de har fra tidligere.

Det er mange endringer av rent redaksjonell eller verbal karakter. Disse er ikke vist ved bruk av korrekturfunksjon, siden dette ville gjøre dokumentet uoversiktlig og ha liten eller negativ nytteverdi. Eksempel på redaksjonell endring er at arbeidsgruppa synes det er mest ryddig med punktmessig oppstilling framfor verbal tekst. Dette er derfor gjennomført nesten konsekvent, uten at vi har brukt «rødblyanten».

En «ikke-endring skal omtales særskilt: Arbeidsgruppa var i tvil om «Nordområdene Arktis 2030» skulle posteres under funksjon 715 eller 716 i funksjonskontoplanen. Funksjonen gjelder bare Troms og Finnmark. Etter målsettingsbeskrivelsen fra regjeringen skulle funksjonen omfatte både «*…innsatsområdene næringsliv, kunnskap, infrastruktur, miljøvern, sikkerhet og beredskap, og klima*», dvs. aktiviteter innen både funksjon 715 og 716.

Funksjonsplasseringen av «Nordområdene Arktis 2030» ble sjekket med den nye fylkeskommunen, som kunne opplyse om at halvparten av budsjettmidlene (i alt 40 mill. kr.) for året 2020 var overført til Innovasjon Norge, mens store deler av den øvrige halvdelen ikke var fordelt, kanskje heller ikke bli brukt helt ut heller, men uansett med en betydelig andel til næringsutvikling. Arbeidsgruppa vedtok derfor å gå inn for at funksjon 715 fortsatt var den beste plasseringen.

5 Ønskede endringer i skjema/filuttrekk

5.1 Forslag til endring

Arbeidsgruppa har vurdert skjemaporteføljen for 2020. Det ble gjort vedtak om å foreslå endringer som skissert nedenfor. Det vises også til vedleggene, med excel-manus for endringene.

Endringene gjelder bare skjema 20Plan og 20Byggesak. For de andre skjemaene blir det ingen forandringer i innholdet i rapporteringen for 2020, og det ligger heller ikke an til endringer for 2021.

Rapportering av selvkostdata i skjema 23 har hittil vært obligatorisk for kommuner over 20 000 innbyggere, frivillig for mindre kommuner. Arbeidsgruppa framhever at selvkostreglementet gjelder for alle kommuner, og mener derfor at kravene til innrapporteringen må være like for alle kommuner, dvs. obligatorisk innrapportering for alle.

5.1.1 Fjerning av eksisterende variabler

Som nevnt i kap. 1.2, har et lite arbeidsutvalg hatt en (Teams)dialog med Storbynettverket for tilsyn, i etterkant av et møte med dette nettverket på Gardermoen ved nyttår.

Storbynettverket lanserte en rekke forslag, for det meste i form av spørsmålsformuleringer. Dialogen førte imidlertid også til fjerning av de to underspørsmålene for klagesaker ifm. tilsyn. Dette gjelder:

> 4a. Klager på pålegg etter tilsyn
> 4b. Klager på sanksjoner og virkemidler ifm. oppfølging av pålegg etter tilsyn

Arbeidsgruppa vurderer det slik at hovedspørsmål 4 om «Klager ifm. tilsyn og ulovlighetsoppfølging i alt» gir tilstrekkelig informasjon om klageomfanget ifm. tilsynssaker.

5.1.2 Nye variabler

Skjema 20Plan
Det stilles ett nytt spørsmål under bolk E «Kjennetegn med planarbeidet. Tema som omfattes av politisk vedtatte planer»:
Om overordnede planer også omfatter «klimatilpasning».

Klimatilpasning er en helt annen planleggingsaktivitet enn «klima og energi», som finnes i skjema fra før. Mens klima- og energiplanlegging går ut på å husholdere med energien og klimautslippene innen sitt ansvarsområde, går klimatilpasningen ut på å redusere negative effekter av økte globale utslipp.

Fra før er både energi og klima samt klimatilpasning innført som innsigelsesårsaker. Tematisk vil innføringen av spørsmålet gjøre rapporteringen mer gjennomgående konsistent.

Endringen krever ingen særskilt forberedelsestid for kommunene, og kan derfor gjennomføres fra og med rapporteringsåret 2020.

Skjema 20Byggesak
Følgende tilleggsspørsmål kommer inn, alle fra og med rapporteringsåret 2021:

- Bolk C6. Oppmålingsforretninger: Det rapporteres ikke lenger bare totaltall, men skilles mellom

1. Rekvisisjoner for søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningsloven.
2. Rekvisisjoner for saker etter matrikkelloven som ikke krever tillatelse etter plan- og bygningsloven.

Forslaget tydeliggjør hva som spørres etter, samtidig som man får informasjon om fordeling av saker på plan- og bygningsloven og matrikkelloven.

- Bolk C7. (Eier)Seksjoneringer
  Dagens rapportering gir ikke et tilstrekkelig godt bilde av virksomheten ift. seksjoneringer. Det som hittil er kalt «Eierseksjoneringer» (men som omdøpes til det mer generelle «Seksjoneringer»), er en av flere seksjoneringsaktiviteter selv om dette antakelig er den mest omfangsrike.

  Arbeidsgruppa foreslår derfor en reorganisering av bolken, slik at «a. Seksjoneringsvirksomhet i alt» fordeles på hhv.:
  b. Seksjoneringer (tilsvarer dagens «Eierseksjoneringer»)
  c. Reseksjoneringer
  d. Opphevelser av seksjoneringer

  Arbeidsgruppa foreslår videre at det sjekkes hvilke tall som kan hentes fra matrikkelen i stedet for fra skjema. Men matrikkelen inneholder ingen tall for saksbehandlingstid, slik at dette likevel må rapporteres på skjema.

- Bolk D. Resultat av byggesaksbehandlinger
  Bolken omhandler i dag bare resultatrapportering for behandling av byggesaker. Men arbeidsgruppa mener at dette blir for snevert i forhold til at mye av arealdisponeringen blir bestemt ut fra søknader om andre tillatelser. F.eks. vil en søknad om opprettelse av grunneiendom kunne være en «early warning» i forhold til en seinere byggesøknad. Arbeidsgruppa går derfor inn for at det også skal rapporteres på andre søknadstyper i tillegg:

  2. Søknader om opprettelse og endring av eiendom i rapporteringsåret (plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav m)
  3. Søknader om matrikulering uten fullført oppmålingsforretning (MUF) (matrikkelloven § 6 andre ledd)
  4. Søknader etter eierseksjonsloven

  Arbeidsgruppa mener at dette vil gi et bredere bilde av kommunenes søknadsforvaltning.

  For søknadsgruppe 3 og 4 er det ikke aktuelt å sondre mellom innvilget i samsvar med plan, og innvilget etter dispensasjon.

  Det skal rapporteres bare totaltall for søknadene fordelt på resultatkategorier. Det er ikke aktuelt å svelle ut skjema ved å spørre om fordeling av disse søknadstypene på LNFR-områder, strandsone osv.

  For å unngå at skjemabolken sveller ut og blir uoversiktlig, vil sumtallene bli rapportert i en ny bolk D1, og fordelingen på de de enkelte typene områder (LNFR, strandsone, UU og søknader med kulturminneverdier) bli utskilt i en ny bolk D2.

- E. Klager: Omfang, resultat og saksbehandlingstid
  Arbeidsgruppa foreslår at det blir innført en ny klagesaksårsak:
  3d. Klager på oppmålingssaker.

  Forslaget er begrunnet i at dette har et visst volum og derfor hører med både i kraft av sin egen tyngde, og i vurderinger av totalomfanget klager i kommunene. Spørsmålet skal innføres både i bolk E1 om klagebehandling i kommunene, og i bolk E2 om klagebehandling hos fylkesmannen.

5.1.3 Foreslåtte endringer som er avslått av arbeidsgruppa

Skjema 20Byggesak bolk D: Fra Tieto (systemutvikler for eByggesak) er det reist spørsmål om KOSTRA har rapportering på søknader som er *innvilget gjennom unntak / fravik fra bestemmelser*. Slike unntak og fravik er ikke dispensasjoner, men regnes som en variant av innvilgede søknader som verken er etter plan eller dispensasjon. Arbeidsgruppa erkjenner at slik unntak og fravik forekommer, men de har neppe verken prinsipiell eller praktisk betydning. Derfor har gruppa valgt å ikke belemre kommunene med å sortere ut disse nå.

Det finnes også andre varianter i eByggesak som **ikke** er gjenspeilet i skjemarapporteringen, f.eks. dispensasjon fra veiloven (kunne vært med i bolk C3), innvilget med vilkår (kunne vært med i bolk D) osv. Arbeidsgruppa vedtok at alle slike utfall og bestemmelser ikke behøver å gjenspeiles i skjema nå, men kan ev. avvente overgang til eKOSTRA.

5.1.4 Endring av innhold i allerede eksisterende variabler

Noen variable har fått endret spørsmålsstilling, særlig etter dialogen med Storbynettverket for tilsyn. Disse endringene er vurdert til *ikke* å ha vesentlig betydning for innholdet i de aktuelle variablene.

De nye ordlydene gjelder skjema 20Byggesak, etter dialogen internt i arbeidsgruppa og med Storbynettverket for tilsyn. Dette er markert i skjemamanuset, se vedlegg.

5.2 Bakgrunn for ønsket endring

Det vises til kap. 3.3.

5.3 Administrative registre og automatisering av rapporteringen

Det er særlig to endringer som vil påvirke statistikken:

1. eKOSTRA
2. Overføring av rapporteringsansvar fra kommune til stat

Disse er omtalt nedenfor.

5.3.1 eKOSTRA

Den viktigste videreutviklingen av arbeidsområdet og publiseringen av dette vil skje gjennom prosjektet eKOSTRA. eKOSTRA er et samarbeid mellom Kommunenesektorens organisasjon (KS) med underentreprenører, Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) og SSB. Prosjektet går kort og godt ut på å overføre enkeltsaks- og enkelthendelsesinformasjon i kommunenes plan- og

byggesaksforvaltning til SSB over Altinn, slik at SSB kan aggregere informasjonen til statistikk. Overgangen til denne rapporteringsformen vil bety mye for kommunene og KOSTRA-rapporteringen:

- Liten arbeidsbelastning ved rapporteringen: KOSTRA vil kreve at noen få variable markeres for statistikk, f.eks. om det er en strandsonesak e.l.
- Data overføres til SSB hver natt uten at kommunene rapporterer aktivt.
- Statistikken vil bli av markant bedre kvalitet.
- Vi vil få inn flere relevante variable, og kunne publisere mer relevant og analytisk statistikk.

Prosjektfasen er nær fullføring for byggesaksmodulen, men dataoverføringen så langt viser at det datasettene ikke er komplette. Det jobbes videre med moduler for tilsyn, klagesak og plansaker.

Overgangen fra prosjekt til landsdekkende drift vil måtte gå over år, etter som det også forutsetter at kommunene *etter hvert* går til anskaffelse av bedre systemverktøy for saksbehandling og rapportering. Men kvalitetsgevinster for flere kommuner vil kunne tas ut for 2021, og for disse kommunene vil det også være aktuelt å publisere et større statistikktilfang.

5.3.2 Overføring av rapporteringsansvar fra kommune til stat

En viktig del av rapporteringen av plansaker, består av innsigelser til overordnede planer og reguleringsplaner. Kommunene må i dag rapportere hvor mange innsigelser de har mottatt, fra hvilke organer og med hvilken begrunnelse (etter en standard klassifikasjon).

Selv om de fleste kommuner mottar et begrenset antall innsigelser, representerer dette en rapporteringsbyrde som oppleves som unødvendig, fordi det er et fåtall statlige organer som har innsigelsesrett, og disse antas å ha god oversikt over hvilke kommuner de har sendt innsigelse til, og med hvilke begrunnelser. Legg så til at Kommunal- og moderniseringsdepartementet innfører samordning av statlige innsigelser til kommunale planer som en fast ordning fra 2018.

SSB har gjort en liten sammenlikning av innsigelser rapportert gjennom KOSTRA med innsigelser levert fra Riksantikvaren (RA), fylkeskommunene og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Sammenlikningen viser at kommunene rapporterer færre innsigelser fra disse etatene enn det etatene mener å ha sendt. SSB har tatt direkte telefonkontakt med alle kommuner som er omfattet av innsigelser fra RA men hvor tallene ikke samsvarer. Sammenlikningen viser en klar underrapportering fra kommunene i forhold til det RA har oppgitt, og tilsvarende tendenser er tydelig også for Fylkeskommunene og for NVE uten at det har vært anledning til å følge opp dette individuelt.

Videre har SSB tatt kontakt med Fylkesmennenes fellesadministrasjon, som driver det administrative registeret SYSAM som produserer statistikk for saksfeltet plan- og bygningsrett, for å få en vurdering av mulighetene til å ta inn innsigelser og også klagesaker derfra. Henvendelsen er bekreftet mottatt, men spørsmålene er ikke besvart ennå.

Arbeidet så langt indikerer at det ligger en klar både arbeids- og kvalitetsgevinst ved å overføre rapporteringsansvaret fra mottaker (kommunene) til avsender (stat og fylkeskommune). Selv om vi vil understreke at disse undersøkelsene ikke er avsluttet ennå, så vil arbeidsgruppa gå inn for at rapporteringsansvaret for

innsigelser og ev. også klager til fylkesmannen overføres fra kommunene til statlige og fylkeskommunale organer.

En slik ansvarsoverføring krever imidlertid en avklaring i forhold til lovverket mhp. rapporteringsansvaret, og klare avtaler med de statlige organer som er omfattet av dette. Mulighet for automatiske filuttrekk er absolutt til stede. For fylkeskommunenes og også nabokommunenes rapportering av deres innsigelser kan imidlertid fortsatt KOSTRA-hjemlene brukes.

6 Evaluering av siste rapportering

6.1 Utarbeiding av skjema

Skjema ble utarbeidet i verktøyet Designer, som vanlig, og med tradisjonelt oppsett.

6.2 Kontroller i skjema

Skjemaene har mange kontroller; både beregninger (av verdier i skrivebeskyttede felt), navigeringer (åpning og lukking av felter som følge av utfylling av andre felt) og valideringer (feilmeldinger ved mangelfull eller inkonsistent utfylling.

Nytt av året var at det kunne settes betingelser for at beregninger skulle foretas. Et eksempel på dette er at beregninger bare skal utføres dersom alle feltene som inngår i beregningene er fylt ut med tall (ingen blanke felt). Dette er i prinsippet en stor forbedring ift. datakvalitet, fordi f.eks. saksbehandlingstid for alle byggesaker ikke skal beregnes når det finnes tall for omfang av f.eks. rammesøknader, men mangler tall for saksbehandlingstid av dem.

Den nye rutinen var testet av systemutvikler, IT i SSB og til slutt i fagseksjonen. Likevel gikk ting galt: Spesifikasjonene var ikke omfattende nok, og en rekke beregninger, særlig av saksbehandlingstid, ble satt til 0 når de egentlig likevel skulle vært beregnet, eller blanket ut. Dette førte til en omfattende manuell revidering og oppretting i ettertid.

Systemutvikler har erkjent feilen og rettet opp algoritmene, fagseksjonen har gjennomgått og testet det nye opplegget, og det ser nå bedre ut. Samtidig er mye tid gått tapt ved dette kontrollarbeidet, og opprettingen av systemutvikler kommer neste års rapportering til gode, ikke dette årets.

Ellers vil vi understreke at en god del kontroller i skjema virker «oppdragende» på rapporteringen og medvirker til at kommuner sender inn skjema med færre feil enn de ellers ville gjort.

6.3 Innsamling av data (rapportering)

Innsamling av data har gått omtrent som i fjor, med et par tydelige avvik:

- Ved fristens utløp 15. februar var skjemainngangen bedre enn året før.
- Etter fristen var det også anledning til å levere inn skjema, men dette skjedde i mer beskjeden grad enn tidligere.
- I alt var skjemainngangen litt dårligere enn i fjor.

- I år var det for første gang skjema 20Miljø som ble levert av flest kommuner. Skjemainngangen her lå også én kommune over i fjor.
- Alle fylkeskommuner har levert skjema 51, men det var på nippet at Hordaland rakk det i år.
- Kommune- og fylkessammenslåing fra nyttår ser ikke ut til å ha ført til vesentlig dårligere innlevering av 2019-data.

Tabellen nedenfor viser utviklingen av rapportering for kommunene.

Tabell 2. Antall kommuner som har levert inn skjema. 2018, 2019 og 2020

Skjema	2018	2019	2020
Skjema 20Byggesak	405	408	403
Skjema 20Plan	406	411	401
Skjema 20Miljø	396	404	405
Skjema 23	413	402	403
Skjema 51	19	18	18

SSB har foretatt en del «fellespurringer» til kommunene. Fagseksjonen har selv ikke forsøkt å inndrive kommentarer på egen hånd.

Skjema 23 omfatter grunnlagsdata og beregninger for selvkost. Det er et fellesskjema for både vann, avløp og renovasjon samt plan og byggesak. Det er fullt mulig å levere skjema uten plan- og byggesaksinformasjon, og dette har heller ikke vært obligatorisk for alle kommuner for i fjor.

Flere kommuner har avgitt nyttige kommentarer til skjemarapporteringen. Omfanget av kommentarer er omtrent som i fjor, og tematisk også. Flere kommuner klager over at sakssystemene deres ikke gir oversikt over alle de data som KOSTRA ber om. Noen ser fram til å få mer automatiske uttrekk på plass. Noen kommuner har konkrete tilleggsopplysninger til skjemainnholdet, og noen gir konkrete forslag. Arbeidsgruppa behandlet de da innkomne kommentarene på sitt første møte i april i år.

6.4 Bearbeiding/revisjon og kontroll

Revisjonen har bestått i:

1. Uteligger-kontroll. Skjema 20Byggesak, 20Miljø og 20Plan
2. Feiloppretting for skjema 20Byggesak i revisjonsverktøyet som skyldtes feil i kontrollrutinene i skjemaverktøyet Designer. Dette siste har tatt mye ressurser.
3. Etablering av automatiske opprettinger i revisjonsverktøyet, bl.a. ved generering av 0-er i felt som kommunene ikke har kunnet fylle ut. Et eksempel på det er diverse felter «i alt» som er fylt ut med verdi 0, noe som medfører at kommunene ikke har kunnet fylle ut underordnede felter.

Dette har til sammen ført til en betydelig kvalitetshevning i statistikken. Men denne prosessen er ikke helt avsluttet, og det kan bli behov for opprettingsrunder til høsten.

I tillegg har arbeidsgruppa behandlet skjemakommentarene gitt under rapporteringen. Mange av disse kommentarene går på at de ikke har hatt alle de informasjonene som har vært etterspurt, og at de ser fram til å komme over på ny plattform.

6.5 Publisering

Publiseringene 15. mars og 15. juni med oppdatering av statistikkbanken ble gjennomført på vanlig vis. Det har vært noen brukerreaksjoner (spørsmål til tabellene), men ikke mange.

6.5.1 Publiserte tabeller i statistikkbanken

Det er to tabellsider i statistikkbanken; «Plan og byggesak» og «Miljøforvaltning».

Ved publiseringen i mars var hele tabellverket i Statistikkbanken konvertert fra eldre plattform til KOMPIS-plattformen. Men tabellverket var ikke komplett, og noen tabeller fungerte ikke veldig godt.

Til publiseringen 15. juni var tabellverket i stor grad fullført, med en god del endringer:

- Det ble etablert 9 nye tabeller til erstatning for 6 gamle. Til dette hører at en «monstertabell» ble splittet i 4 nye tabeller.
- Det ble etablert 1 ny tabell.
- Det var gjennomført endringer i oppsettet m.m. for flere andre tabeller.
- Ingen tabeller ble fjernet uten erstatning.

I alt ble det publisert 41 tabeller fordelt på:

- Plan- og byggesak: 30 tabeller
- + Miljøforvaltning: 15 tabeller
- - Felles for begge tema: 4 tabeller

  Begge tema i alt 41 tabeller

Det må fortsatt påregnes opprettings- og justeringsarbeid med en del av tabellverket, f.eks. er det i noen av dem en uhensiktsmessig variabelrekkefølge. Videre må det utvikles flere nye tabeller, særlig for fylkeskommunen som har hatt en utvidet rapportering for 2019, begrunnet ansvarsoverføring som følge av regionreformen.

Den tematiske organiseringen av tabellene og rekkefølgen av disse er gjennomgått i lys av råd fra Harmoniseringsutvalget. Endringene har bestått i en mer ensartet gruppering av statistikkbank-tabeller som følge av innspill fra KOSTRAs Harmoniseringsutvalg:

- Navnsettingen av tabellene er gjennomgått
- Organiseringen av tabeller og mellomtitler er endret:
    1. Mellomtitlene er forsøkt forkortet.
    2. Mellomtitlene gjenspeiler ulike saksforhold, og er delvis frigjort fra funksjonskontoplanens inndeling.
    3. Som følge av dette er det blitt flere mellomtitler både for plan og byggesak, og for miljø.

Tabellrekkefølgen og innholdet følger i stor grad skjemaoppbyggingen for skjemaene 20Byggesak, 20Plan og 20Miljø. For fylkeskommunene vil også dette prinsippet i hovedsak bli fulgt, men skjemaoppsettet gjenspeiler organisasjonen først og deretter saksområde/problemstilling som i noen grad dupliseres, slik at tabellinnhold og -rekkefølge for fylkeskommunene må vurderes særskilt.

- Tabellene under de enkelte funksjonene gjenspeiler rådata fra skjema.
    - Unntaket fra dette er de første tabellene under «Plan og byggesak», som inneholder de utvalgte nøkkeltallene og økonomiske data.

    - Tabellene er i all hovedsak sortert slik at de i tillegg til innholdet i skjemaene, også gjenspeiler *rekkefølgen* av rapporteringstema i skjemaene.
- Fire av tabellene (nr. 12295, nr. 12691, nr. 13008 og nr. 12685) angår både plan og byggesak, og finnes derfor på begge statistikksidene.

I første halvår 2019 har det vært gjort en stor innsats med å gjennomgå eksisterende tabellverk, spesifisere på nytt og i stor grad erstatte tidligere tabeller med nyprogrammerte. Ved publisering 15. mars var dette kommet et godt stykke på veg, men det er først ved publiseringen 15. juni at vi har et tilnærmet komplett tabellsett for innrapporteringen under arbeidsgruppas ansvarsområde for kommunene.

Tabelloppsettet ser nå slik ut:

1. Plan- og byggesaksbehandling:

1. Nøkkeltall og ressursbruk til plan- og byggesaksbehandling m.m. i kommunene (K)

12295	Utvalgte nøkkeltall for plan-, byggesak og miljøområdet i KOSTRA (K)	2015 - 2019
12611	Hovedtall fra kommuneregnskapene om driftsutgifter og driftsinntekter for plan, bygge- og delesak og eierseksjonering samt kart og oppmåling, etter funksjon (K)	2015 - 2019
12303	Gebyrsatser for byggesøknader, opprettelse av grunneiendommer og detaljreguleringsplaner (K)	2015 - 2019
13013	Selvkostregnskap for bygge-og plansaksbehandling, kart, oppmåling og eierseksjonering, etter tjenesteområde (K)	2015 - 2019
11880	Interkommunalt samarbeid og budsjettert full selvkostfinansiering for plan, bygge- og delesak, kart og oppmåling og eierseksjonering, etter spørsmål og funksjon (K)	2015 - 2019

2. Planbehandling i kommunene (K)

12690	Utvalgte tall for omfang og ressursbruk til planarbeid (K)	2015 - 2019
12594	Omfang av kommuneplaner og kommunedelplaner (K)	2015 - 2019
12986	Hovedtall for omfang og saksbehandlingstid for reguleringsplaner (K)	2015 - 2019
12987	Omfang av reguleringsplaner og hovedtall for klager på reguleringer (K)	2015 - 2019
12671	Gebyr, omfang av og saksbehandlingstid i alt og for ulike etapper, for private forslag til detaljreguleringer (K)	2015 - 2019
13008	Antall planer med innsigelser og antall innsigelsesbegrunnelser til kommuneplaner, kommunedelplaner og reguleringsplaner, etter innsigelsesmyndighet og begrunnelser brukt for innsigelser (K)	2015 - 2019
12691	Omfang av reguleringsplaner som omfatter kulturminner, landskap og naturvern, etter status for reguleringsplaner og hensyn (K)	2015 - 2019

3. Byggesaksbehandling i kommunene (K)

12597	Utvalgte tall for omfang og utgifter av bygge- og delesøknader samt eierseksjoneringer (K)	2015 - 2019
12676	Behandlede byggesøknader og klager. Utførte tilsyn samt pålegg, oppfølging og sanksjoner ifm. tilsyn (K)	2015 - 2019
13021	Byggesøknader, etter rammevilkår og søknadstype (K)	2015 - 2019
12976	Dispensasjonssøknader, etter rammevilkår (K)	2015 - 2019

13026	Omfang og saksbehandlingstid for igangsettingstillatelser, midlertidige brukstillatelser og ferdigattester, etter søknadstype (K)	2015 - 2019
12685	Resultat av byggesøknadsbehandling i områder med ulike restriksjoner, etter vedtakstype og resultater (K)	2015 - 2019

4. Opprettelse av grunneiendommer

13016	Opprettelse av grunneiendommer, etter rammevilkår (K)	2015 - 2019

5. Tilsyn med byggesaksbehandling

11879	Utøvelse av tilsyn i byggesaker (K)	2015 - 2019
12001	Oppfølging, sanksjoner og andre virkemidler i forbindelse med tilsyn, etter tilsynspålegg og eksisterende/nye bygg (K)	2015 - 2019

6. Eierseksjoneringsbehandling i kommunene (K)

12612	Omfang, saksbehandlingstid og klagebehandling for eierseksjoneringer (K)	2015 - 2019

7. Kart og oppmåling i kommunene

12596	Hovedtall for omfang og saksbehandlingstid for kart- og oppmålingsvirksomhet (K)	2015 - 2019

8. Klagesaksbehandlng hos kommunene og hos fylkesmannen (K)

12699	Klagebehandling i kommunen og behandling av kommunale vedtak hos fylkesmannen, etter behandlingsinstans og behandlingsresultat og reguleringsplaner som det klages på (K)	2015 - 2019
12667	Klagebehandling på gebyrer og behandling av byggesøknader m.m. fra kommunene, etter årsak til klage og utfall av klagebehandling (K)	2015 - 2019

9. Nøkkeltall, ressursbruk og omfang av planarbeid i fylkeskommunene (F)

12294	Utvalgte nøkkeltall for plan- og miljøforvaltning i fylkeskommunene (F)	2015 - 2019
12240	Grunnlagstall for ressursbruk og aktivitet (F)	2015 - 2019
12686	Fylkeskommunens regionale planlegging (F)	2015 - 2019

10. Dispensasjonsbehandling og innsigelser hos fylkeskommunen

12669	Fylkeskommunens behandling av dispensasjonssøknader, etter type dispensasjonssøknader (F)	2015 - 2019
12678	Fylkeskommunens behandling av kommunale planer, etter utfall og type plan (F)	2015 - 2019

2. Miljøforvaltning:

12295	Utvalgte nøkkeltall for plan-, byggesak og miljøområdet i KOSTRA (K)	2015 - 2019
12702	Hovedtall fra kommuneregnskapene om driftsutgifter og driftsinntekter for rekreasjon i tettsted, naturforvaltning og kulturminneforvaltning, etter funksjon (K)	2015 - 2019

2. Plan- og byggesaksforvaltning med miljødimensjoner (K)

12691	Omfang av reguleringsplaner som omfatter kulturminner, landskap og naturvern, etter status for reguleringsplaner og hensyn (K)	2015 - 2019
13008	Antall planer med innsigelser og antall innsigelsesbegrunnelser til kommuneplaner, kommunedelplaner og reguleringsplaner, etter innsigelsesmyndighet og begrunnelser brukt for innsigelser (K)	2015 - 2019
12685	Resultat av byggesøknadsbehandling i områder med ulike restriksjoner, etter vedtakstype og resultater (K)	2015 - 2019

3. Tilrettelegging for rekreasjon i tettsted i kommunen (K)

12243	Omfang av rekreasjonsområder i tettsted, inkludert Universell utforming, etter tilgjengelige områder og i alt og med kommunalt driftsansvar (K)	2015 - 2019

4. Natur- og friluftslivsforvaltning i kommunene (K)

12593	Tilrettelegging for friluftsliv. Ressursinnsats og tiltak (K)	2015 - 2019
12680	Behandling av søknader om motorferdsel i utmark, etter behandlingsresultat og søknadstype (K)	2015 - 2019
12673	Snøscooterløyper fastsatt av kommunene (K)	2015 - 2019

5. Kulturminneforvaltning i kommunene (K)

12666	Kulturminneforvaltning i kommunene (K)	2015 - 2019

7. Nøkkeltall og ressursbruk til plan- og miljøforvaltning i fylkeskommunene (F)

12700	Hovedtall fra fylkeskommuneregnskapene om regional utvikling, miljø- og kulturminneforvaltning, etter funksjon (F)	2015 - 2019
12294	Utvalgte nøkkeltall for plan- og miljøforvaltning i fylkeskommunene (F)	2015 - 2019

8. Kulturminneforvaltning i fylkeskommunene (F)

12703	Utvalgte grunnlagstall for plan- og søknadsbehandling samt freda kulturminner (F)	2015 - 2019
12230	Arkeologiske registreringer gjennomført av fylkeskommunen, etter sammenhengen registreringen ble gjort i og type og utfall av arkeologisk registrering (F)	2015 - 2019
12674	Behandling av saker om automatisk fredete kulturminner (F)	2015 - 2019

Den oppmerksomme leser vil muligens savne mellomtittel 6 og 9. Disse går på klima og energi, og er ansvaret for en annen arbeidsgruppe på samme statistikkside.

6.5.2 Gjenstående tabeller på ny struktur

Selv om det har vært gjort et godt utviklingsarbeid med å spesifisere og etablere nye tabeller etter nye rutiner, så gjenstår det fortsatt å utvikle noen tabeller:

Plansaksbehandling

- Tabell over overordnet planlegging (skjemabolk E1)
- Tabell over kommunens oversikt over folkehelsen (skjemabolk E2)

Byggesaksbehandling m.m.

- Tabell over tema for tilsyn (skjemabolk F3)

Fylkeskommunene

- Tabeller i vesentlig grad knyttet til skjemautvidelsen for 2019.
  Dette vil også kunne bety utvidelse av innholdet i eksisterende tabeller.

Disse tabellene vil vi måtte spesifisere og utvikle høsten 2020.

6.5.3 Tabelloversikt over avslutta tabeller

Oversikt over avslutta tabeller i historisk arkiv ble vist i fjorårets arbeidsgrupperapport, og gjentas ikke her.

Noen tabeller er i år erstattet av andre tabeller. Årsaker til det er at de eksisterende tabellene hadde et uhensiktsmessig oppsett (f.eks. variabelrekkefølge), var for store og uhåndterlige, eller andre årsaker. Innholdet i disse tabellene er gjenspeilet i de nye tabellene. Vi har derfor sett det som uhensiktsmessig å ta vare på de gamle tabellene i det historiske arkivet, fordi de ikke inneholder annen informasjon enn den som er tilgjengelig i statistikkbanken nå.

En oversikt over tabeller som blir avsluttet er gitt på neste side.

Tabell 3. Tabeller som utgår og blir erstattet av nye tabeller

Tabeller som går ut	Tabeller som kommer inn	Kommentarer
Plan- og byggesaksforvaltning:		
1. Nøkkeltall og ressursinnsats til plan- og byggesaksforvaltning samt kart og oppmåling		
12920 Selvkostregnskap, etter tjenesteområde og post (K)	13013: Selvkostregnskap for bygge-og plansaksbehandling, kart, oppmåling og eierseksjonering, etter tjenesteområde (K)	Den eksisterende tabellen var uhensiktsmessig: 1. Mange tall kunne ikke ha verdier 2. Det var ikke rom for å føye til finansiell dekningsgrad eller selvkostgrad direkte i tabellen. Den nye tabellen er logisk og følger oppbyggingen av skjemaet.
2. Plansaksbehandling i kommunene. Funksjon 301		
12665: Hovedtall for omfang og saksbehandlingstid for reguleringsplaner (K)	12986: Hovedtall for omfang og saksbehandlingstid for reguleringsplaner (K)	Samme tabelltittel, men to nye variable plassert øverst i tabellen. Dette fordrer at den må produseres på nytt.
12675: Omfang av reguleringsplaner og hovedtall for klager på reguleringer (K)	12987: Omfang av reguleringsplaner og hovedtall for klager på reguleringer (K)	Samme tabelltittel, men to nye variable plassert øverst i tabellen. Dette fordrer at den må produseres på nytt.
12679 Antall planer med innsigelser og antall innsigelsesbegrunnelser til kommuneplaner, kommunedelplaner og reguleringsplaner, etter innsigelsesmyndighet og begrunnelser brukt for innsigelser (K)	13008: Antall planer med innsigelser og antall innsigelsesbegrunnelser til kommuneplaner, kommunedelplaner og reguleringsplaner, etter innsigelsesmyndighet og begrunnelser brukt for innsigelser (K)	2 nye innsigelsesårsaker er kommet til; 1. Klimagassutslipp 2. Klimatilpasning
12699 Klagebehandling i kommunen og behandling av kommunale vedtak hos fylkesmannen, etter behandlingsinstans og behandlingsresultat og reguleringsplaner som det klages på (K)	12699: Klagebehandling i kommunen og behandling av kommunale vedtak hos fylkesmannen, etter behandlingsinstans og behandlingsresultat og reguleringsplaner som det klages på (K)	Endringer i variabelrekkefølgen fordrer at tabellen produseres på nytt.
3. Bygge- og delesaksbehandling samt eierseksjonering i kommunene.		
12683 Omfang og saksbehandlingstid for bygge- og delesaksbehandling, etter rammevilkår og søknadstype (K)	13021: Byggesøknader, etter rammevilkår og søknadstype (K)	«Monstertabell» 12683 var uhensiktsmessig fordi den ble for stor og uensartet, med mange tomme felt og lite brukervennlig. 4 nye tabeller gjenspeiler de enkelte saksområdene og er mer homogene innenfor sine felt.
	12976: Dispensasjonssøknader, etter rammevilkår (K)	
	13016 Opprettelse av grunneiendommer, etter rammevilkår (K)	
	13026 Omfang og saksbehandlingstid for igangsettingstillatelser, midlertidige brukstillatelser og ferdigattester, etter søknadstype (K)	
Miljøforvaltning:		
4. Natur- og friluftslivsforvaltning i kommunene		
		Tabell nr. 12673 Snøscooterløyper fastsatt av kommunene (K) Tabellen får fire nye variabler (om fastsetting av snøscooterløyper). Tabellnummeret består.

6.5.4 Brukerreaksjoner

Det har vært få brukerreaksjoner fra brukerne av statistikken hittil.

7 Tidsserier bakover i tid for sammenslåtte kommuner

Arbeidsgruppenes mandat for 2020 under 'Arbeidsgruppene skal' inneholder et punkt k. om en vurdering av muligheten for tidsserier for nye kommuner og fylkeskommuner.

Arbeidsgruppa behandlet spørsmålet. Behovet for tilbakeregning av tall for nye kommuner var avmålt. På generell basis mener arbeidsgruppa at tidsseriebaserte analyser innen dette feltet best gjennomføres med faktiske og ikke beregnede data for de «gamle» kommunene og ikke med sammenslåtte tall for sammenslåtte kommuner (og tilsvarende for oppsplittede kommuner). Det er imidlertid ønskelig at gamle og nye kommuner stilles sammen / markeres i statikkbanken slik at det er lettere å kjøre ut statistikk for sammenslåtte kommuner. Dette vil gi best innsikt i hvordan gamle og nye kommuner håndterer sine tjenesteforpliktelser.

8 Annet

Regjeringen satte i 2018 ned «Byggkvalitetsutvalget», som leverte sin innstilling i 2020. Fra denne innstillingen er det verdt å merke seg:

- Utvalgets innstilling har mange referanser og forventninger til KOSTRA, inkludert den moderniseringen som eKOSTRA representerer.
- Systemet med ansvarsrett kan bli avviklet, og tiltakshaver skal bli mer ansvarlig for søknadsarbeidet ved byggesøknader. Dette kan få direkte konsekvenser for rapporteringen til KOSTRA.
- Kommunenes tilsyn er preget av for lav kompetanse og forslaget medfører mer styring av kommunenes tilsynsarbeid.
- KOSTRA må videreutvikles, men utvalget er ikke veldig konkrete på hvordan.

Høringsfristen for utvalgets arbeid er i september. Dersom forslagene går gjennom, vil det kunne få nokså store konsekvenser for KOSTRA-rapporteringen på byggesak og tilsyn, men ikke før det er gått en del år.

9 Referanser

10 Vedlegg

OBS! Ikke slett inndelingsskiftet på linjen under: